

Primària

Llengua 5

Programació

Unitat 5

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluables
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

L'olla de Nadal

Descripció de la unitat

El text narratiu inicial ens farà de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat.

Per a acabar el primer trimestre del curs, en aquesta unitat tancarem l'anàlisi de les relacions semàntiques entre les paraules identificant parelles de paraules o expressions homònimes i en comprovarem el significat i l'escriptura per tal de no cometre errades en les produccions escrites.

Analitzarem i farem la flexió de gènere i nombre dels noms.

Observarem la funció de diversos signes de puntuació (punt, coma i dos punts) i els utilitzarem en les produccions escrites.

Calcularem la velocitat lectora en veu alta i, arran d'aquest treball, farem diverses activitats per a millorar la lectura a fi de corregir errades de pronúncia, entonació i ritme.

Pel que fa a les tècniques de creació dels textos amb intenció literària analitzarem com es presenten els personatges de les narracions i redactarem una descripció.

Arran del contingut de la lectura inicial i de l'època de l'any en què ens trobem a final de trimestre, en la Tasca, veurem maneres de viure el Nadal en diversos territoris.

Temporització:

Desembre

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Usar correctament paraules homònimes.
- Fer la flexió de gènere i nombre dels noms.
- Usar correctament els signes de puntuació: punt, coma i dos punts.
- Entendre i valorar els recursos usats en les descripcions de personatges.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Diferenciació del significat i de l'escriptura de paraules o expressions homònimes. • Localització de paraules homònimes en el diccionari en entrades diferents. • Identificació del gènere i del nombre dels noms donats. • Flexió de gènere i de nombre de noms donats. • Ús de les normes de formació del gènere i del nombre. • Identificació de la funció del punt, de la coma i dels dos punts. • Lectura de textos fent la pausa adequada al signe de puntuació. • Ús dels signes de puntuació en les produccions pròpies. • Càlcul de la velocitat lectora en veu alta. • Aplicació d'estratègies per a millorar la capacitat lectora. • Identificació en una narració de les descripcions dels personatges. • Anàlisi de la forma d'una descripció: què es descriu i com. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre les relacions entre els personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Diferenciar l'escriptura o el significat de paraules o expressions homònimes.	3.1. Diferencia el significat de les paraules homònimes que s'escriuen igual però tenen entrades diferents en el diccionari. 3.2. Escriu correctament segons el context expressions o paraules homònimes.
	4. Formar correctament la flexió de gènere i de nombre dels noms.	4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms. 4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes. 4.3. Forma el plural dels noms.
	5. Usar correctament els signes de puntuació: punt, coma i dos punts.	5.1. Identifica la finalitat del punt i l'utilitza. 5.2. Coneix la funció de la coma i la utilitza. 5.3. Observa la funció dels dos punts en les oracions i els utilitza.
	6. Calcular la velocitat lectora en veu alta.	6.1. Calcula la velocitat lectora en veu alta seguint les indicacions donades.
	7. Millorar la lectura comprensiva.	7.1. Aplica diferents tècniques per a millorar la lectura comprensiva.

<ul style="list-style-type: none"> • Descripció de personatges. • Interés per la lectura de textos literaris. • Interés per diversos aspectes del Nadal en diversos territoris com a mitjà per a desenvolupar la competència lingüística. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	8. Descriure personatges.	<p>8.1. Identifica les característiques de la descripció literària de personatges.</p> <p>8.2. Redacta la descripció d'un personatge usant adjectius i comparacions.</p>
	9. Valorar la diversitat cultural comparant festes tradicionals.	9.1. Compara la festivitat del Nadal en diversos indrets i en valora la diferència.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Llibre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre les relacions entre els personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Diferencia el significat de les paraules homònimes que s'escriuen igual però tenen entrades diferents en el diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Escriu correctament segons el context expressions o paraules homònimes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica el gènere i el nombre dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
4.2. Canvia de gènere noms aplicant les normes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.

4.3. Forma el plural dels noms.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1. Identifica la finalitat del punt i l'utilitza.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.2. Coneix la funció de la coma i la utilitza.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.3. Observa la funció dels dos punts en les oracions i els utilitza.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.1. Calcula la velocitat lectora en veu alta seguint les indicacions donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.1. Aplica diferents tècniques per a millorar la lectura comprensiva.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.1. Identifica les característiques de la descripció literària de personatges.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.2. Redacta la descripció d'un personatge usant adjectius i comparacions.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
9.1. Compara la festivitat del Nadal en diversos indrets i en valora la diferència.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del LA. • Selecció d'activitats del Repàs trimestral del QA (Vocatest, Gramatest, Ortotest i Escritest, «El tortell de paraules» i «Amb bona lletra»). • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats, fent especial esment de l'autobiografia. Millora la lectura comprensiva.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús dels signes de puntuació. Diferencia i escriu correctament paraules i expressions homònimes. Realitza correctament la flexió nominal.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Llig en veu alta vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirir i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Identifica paraules en singular i plural.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.

<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	<p>És constant en el treball.</p> <p>Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.</p> <p>Valora la correcció en l'expressió en usar correctament expressions homònimes.</p> <p>Repasa els aprenentatges del trimestre.</p>
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<p>Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge.</p> <p>Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes.</p>
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Desenvolupar la capacitat de diàleg amb els companys i companyes en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.	<p>Busca informació sobre els costums i tradicions relacionats amb el Nadal.</p> <p>Respecta i valora les relacions familiars.</p>
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta els moments de conversa i reflexió entre els companys en situacions comunicatives a l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	<p>Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge.</p> <p>S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada.</p> <p>Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.</p>
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos amb intenció literària.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la creació de textos.
	Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural.	Valora els costums i les tradicions del Nadal que se celebren arreu.

6. TASQUES

Llibre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora complementària dels RF i la del QA.

Tasca 2: Paraules homònimes

- Introduïm el concepte d'homonímia amb els suggeriments metodològics de la PD i reflexionem sobre la importància de no confondre expressions homònimes.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: El nom: gènere i nombre

- Introduïm la flexió del nom amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Els signes de puntuació

- Introduïm els conceptes i usos del punt, la coma i els dos punts amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 5: Llegir en veu alta

- Reflexionem sobre la lectura en veu amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD.
- Completem amb la comprensió oral dels RF.

Tasca 6: Millora la lectura

- Reflexionem sobre la qualitat de la nostra comprensió lectora amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.

- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completeu amb les activitats del QA.

Tasca 7: La descripció de personatges

- Introduïm el concepte de descripció amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.

Tasca 8: Tasca final: el Nadal

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre la vivència del Nadal en uns altres territoris a partir de les activitats del LA.

Tasca 9: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat corresponent, també fem l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

Tasca 10: Repàs trimestral

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs trimestral del LA i del LD.
- Ampliem el treball de repàs trimestral amb els tests i les activitats finals del QA.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.

- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.
- Presentació de tècniques d'estudi diverses: la lectura comprensiva.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiables de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Bingo ortogràfic.
- Enric Lluch. *Amos i criats.* Ed. Bromera.
- Mural de regles ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
  - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
  - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
  - Activitats interactives sobre l'homonímia, el gènere i el nombre dels noms i els signes de puntuació.
- Diccionaris digitals.
- Arran dels continguts de la lectura i la tasca podem visitar webs sobre el Nadal.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?